

Foto: Tove Elin Berg

Gjertruds sigøynerorkester

Gjertruds Sigøynerorkester (GSO) har siden 1989 spesialisert seg på østeuropeisk sigøynermusikk fra Russland, Romania og framfor alt Ungarn. Grappa har tilegnet seg musikken i direkte møte og samarbeid med musikere i Budapest, og samarbeider fast med Ernest Bangó, en av Ungarns fremste cimbalister. GSO har turnert over store deler av Norge og Ungarn, deltatt på festivaler i inn og utland og utgitt sju cd-er. Grappa mottar ensemblestøtte fra Norsk kulturråd.

I tillegg til stadig fordypning i østeuropeisk sigøynermusikk og turneer med ungarske sigøynermusikk-utøvere, har ensemblet en rekke ulike samarbeidspartnere innen folkemusikk og sjangeroverskridende prosjekter. GSO har samarbeid med blant andre den jødiske artisten Bente Kahan, sangeren Elias Akselsen, felespiller Susanne Lundeng, komponist og pianist Nils Henrik Asheim, samt artistene Britt Synnøve Johansen, Solfrid Molland og Pål Jackman.

Samarbeidet med Nils Henrik Asheim resulterte blant annet i Spelemannspris i 2011 for CD-en «Mazurka – Remaking Chopin». Den kritikerroste CD-utgivelsen «Nordisk sigøyner» (2012) ble spilt inn sammen med en av de fremste fiolinsolistene innen sigøynermusikk-sjangeren, Ernő Kallai Kiss jr.

Østeuropeisk sigøynermusikk preges av brå skift, fra sår melankoli til fyrige danserytmer. Denne temperamentsfulle og virtuose musikkformen har elementer fra kunstmusikk, populærmusikk, jazz og ikke minst folkemusikk. Gjennom regelmessige studieturer til Budapest utvider og fornyer GSO stadig sitt repertoar og sin stilkunnskap innen denne sjangeren.

Musikk på vandring

Sigøynernes, jødernes og taternes skjebne som «vandrende folk» har ført til at deres kulturer har mottatt og formidlet kulturuttrykk over store områder og er preget av mange impulser. I tillegg til sin egen folkemusikk, har de «reisende» ofte formidlet den lokale folkemusikktradisjonen der de har slått seg ned. I annen «bruksmusikk», f.eks. dansemusikk eller restaurantmusikk, aner man impulser fra både folkemusikk, populærmelodier og klassisk europeisk musikktradisjon. Gjertruds Sigøynerorkester formidler noe av dette mangfoldet, med stemninger fra mørke restauranter i Budapest, folkefest i landsbyen, jødisk bryllup og norske taterbål.

Musikerne i Gjertruds Sigøynerorkester er profesjonelle, med allsidig bakgrunn.

Gjertrud Økland (fiolin) er primus motor og *prímás* (ungarsk for musikalsk leder) i Gjertruds Sigøynerorkester. Hun er fiolinist i Stavanger symfoniorkester, men har en frodig frilanskarriere på si', og er bl.a. med i Rockegruppa Wunderkammer.

Georg Reiss (klarinet, tárogató) er frilansmusiker med base i Oslo, og er kanskje mest kjent som jazzklarinetist (bl.a. i Magnolia og Ophelia). Han har imidlertid spesialisert seg stadig mer på folkemusikk, bl.a. i gruppa Streif.

Tom Karlsrud (trekkspill) bor i Aurland og arbeider som frilansmusiker og daglig leder i Lærdal musikkproduksjon. Han har bl.a. samarbeidet med en rekke folkemusikkutøvere.

Pål Thorstensen (kontrabass) er frilansmusiker i Risør, med solid bakgrunn innen jazz (bl.a. Moose Loose) og folkemusikk (bl.a. Oslo Tangoforening, Balkansemplet), og spiller bl.a. i den nordnorske visegruppa Boknakaran.

Trond Villa (bratsj) er kanskje mest kjent som folkrock og balkanfiolinist fra tida som frilansmusiker (bl.a. Folque, Folk og rackare, Balkansemplet). Han bor Sauherad i Telemark og arbeider i kulturskolen, men har fortsatt en allsidig frilansvirksomhet.

Helene Waage (cello, sang) er frilansmusiker og bor i Sauherad i Telemark. Hun har deltatt i en rekke prosjekter med musikere og kunstnere innen ulike genre, og har særlig samarbeidet mye med norske folkemusikere, bl.a. i folkemusikktrioen Glima.

Ernest Bangó (cimbalom) bor i Budapest og har spilt med flere av de fremste sigøynerkapellene i Ungarn, bl.a. med Roby Lakatos. Han har turnert over store deler av verden og også vært solist med flere internasjonale symfoniorkestre.

Mer info:

Hjemmeside: www.gjertruds.no Facebook:

<https://www.facebook.com/gjertruds.no>

Myspace: <https://myspace.com/gjertrudssigoynerorkester>

HVA PRESSEN SKRIVER OM GJERTRUDS SIGØYNERORKESTER

KONSERTANMELDELSER

- *Haugesundske Gjertrud Økland og hennes orkester laget et trøkk og en slik stemning i lokalet at det kun var å gi seg ende over. Med øst-europeisk musikk, fra Russland, Romania og Ungarn tok de den fullpakke salen med storm - og orkan i kastene. Heftig, heftig.*

SVEIN O. HANSEN, KARMSUND, 31.10.2008,
ETTER KONSERT UNDER KULTURNATT, HAUGESUND

- *"Vill, vakker, lekende, temperamentsfull, melankolsk og lengtende". Slik beskrives sigøynermusikken, og slik låt også tonene som Gjertruds sigøynerorkester tryllet fram for en fullsatt foajé i Stavanger konserthus i går.*

ROGALANDS AVIS 15.10.2007
ETTER KONSERT I STAVANGER KONSERTHUS

- *Det var en deilig samspilt gjeng som sprudlet av musikkglede. Det var et ensemble som spilte denne spesielle og spennende musikken mye bedre enn orkestre vi som turist har hørt når vi har vært på besøk i Øst-Europa.*

BODVAR LOTSBERG I ØSTLENDINGEN, 27/10-00
ETTER KONSERT PÅ ELVARHEIM I ELVERUM

- *... en gjeng som musiserte noe aldeles medrivende intenst, følsomt og teknisk overdådig...*

FEDRELANDSVENNEREN, 17.11.1999,
ETTER KONSERT I MUSIKKENS HUS, KRISTIANSAND

- *Det haglet med superlativer etter konserten. En representant for fagforeningen takket for "magisk musikk fra magiske venner, en musikk som ikke kjenner noen grenser"*

SVALBARDPOSTEN, 7.11.1997,
ETTER KONSERT I DET RUSSISKE
GRUVEARBEIDERSAMFUNNET I PYRAMIDEN

- *Lytt og bli glad.*

ASKER OG BÆRUM BUDSTIKKE, 27.10.97,
ETTER KONSERT PÅ MUSIKKFLEKKEN I SANDVIKA

- *Gjertrud Økland er verken psykolog eller psykiater. Likevel kan hun løfte sine klienter fra sorgtung depresjon til jublende latter og applaus i løpet av fem minutter.*

- *De 350 tilskuerne fikk en leksjon i østeuropeisk sigøynermusikk de neppe glemmer den første uken.*
- *Stykkene har stort sett det til felles at de begynner mørkt og smektende sentimentalt for så å stige i tempo til det feiende ekstatiske før det hele ender PANG! Presist midt i fleisen på tilhøreren.*

BERGENS TIDENDE, JUNI 1993,
ETTER KONSERT UNDER FESTSPILLENE I BERGEN

PLATEANMELDELSER

"Skapt for hverandre

Sterke navn på hvert sitt hold, og sammen er de en eksplosiv blanding."

- GEIR FLATØE I STAVANGER AFTENBLAD, 22.09.2017,
OM «PÅ REIS, PÅ REIS» – M TERNINGKAST 5

"Pirrer kolossalt

Du skal være bra sidrumpa og rimelig fiendtlig innstilt for ikke å bli revet med (...) Her er lidenskap, enten det er høyintensive rytmer eller smertefull melankoli. Kort sagt et knallalbum!"

- PER IVAR HENRIKSBO I GUDBRANDSDØLEN, 19.04.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER» – M TERNINGKAST 5

"Store følelser, hurtige temposkifter og grasiøst spill er en kort oppsummering av «Nordisk sigøyner». Gjertruds Sigøynerorkester (...) imponerer med et fascinerende samspill som kan ta pusten fra en hver."

- VERONIKA SØRUM I ADRESSEAVISEN, 18.04.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER» – M TERNINGKAST 5

"Stemningen spenner fra det stille til det ville, fra vemod til jubel. (...) Herlig, herlig, alt sammen."

- GEIR HOVENSJØ I ØSTLENDINGEN, 17.04.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER» – M TERNINGKAST 5

På denne plata viser musikerne at de mestrer sjangeren til fulle. Det er nydelig reint og presist, uten å miste intensitet i følelsene, som jo skal flomme.

- MARIANNE LYSTRUP I VÅRT LAND, 12.04.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER»

"Velkinkende ambassadører

Du vil «kjenne» musikken likevel. Den berører. Selvsagt også fordi den blir fremragende framført."

- HELGE OTTESEN I VARDEN, 04.04.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER» – M TERNINGKAST 5

"I enda større grad enn tidligere går de til kjernen av sin utvalgte musikktradisjon, og utviser en lidenskap til musikken som slår virtuose gnister."

- MODE STEINKJER I DAGSAVISEN, 03.04.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER»

"Gjertrud Økland og hennes kolleger leverer musikk som er innsmigrende og romantisk så vel som virtuos, kraftfull og energisk. (...) "Nordisk sigøyner" understreker at dette er en gjeng feinsschmeckere som har musikken godt under huden."

- ANNE-LISE SURTEVJU I TELEMARSAVISA, 03.04.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER» – M TERNINGKAST 5

"Den sjettede CD-en er en perle, levert av meget dyktige musikere (...) Spillestilen er helt unik og platen framstår som meget autentisk. Med forbausende temposkiftninger kommer både livslysten og melankolien fram."

- PAULA BJERTNES I HAMAR ARBEIDERBLAD, 27.03.2012,
OM «NORDISK SIGØYNER» – M TERNINGKAST 6